

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Протокол № 15 від 01 березня 2023 року
Завідувач кафедри _____ Кузнєцова Н. В.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цифрові технології в освітній та дослідницькій діяльності

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

П.І.Б. викладача	Колесова Олена Анатоліївна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат філософських наук, завідувачка НМЛІ інформатичної, технологічної та STEM-освіти.
Контактні дані викладача	E-mail: kolesovaolena@gmail.com т. моб. 063-744-97-74
Консультації	Середа – 16.00-18.00

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин –90 змстових модулів –3	Галузь знань Освітній менеджмент у педагогічних системах Спеціальність __011__ Освітні, педагогічні науки Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
			1-й
		Семестр	
			1-й
		Лекції	
			6 год.
		Практичні, семінарські	
			6 год.
		Самостійна робота	
	78 год.		
Форма підсумкового контролю: залік			

2.Анотація до курсу

Предметом вивчення дисципліни є інформаційні технології та програмне забезпечення у освітній галузі. Міжнародна організація ЮНЕСКО розглядає цифрову компетентність педагогів в інформаційному освітньому суспільстві, як своєрідний місток між професійними і соціальними компетентностями. Тому, знайомство з новим програмним забезпеченням відповідного напрямку і вдосконалення вже існуючих цифрових вмінь освітян є однією з найважливіших задач, що стоять перед системою освіти.

Головною особливістю сучасного учасника освітнього процесу є володіння навичками цифрових технологій, їх застосування у повсякденному та освітньому середовищі.

Цифрові технології покращують показники навчального процесу, роблять його більш доступним, надають можливість організувати якісне керування навчальним закладом, формують навички неперервної освіти.

Комп'ютерна компетентність - це здатність освітян використовувати цифрові технології для моніторингу стану викладання, оцінки знань і створення сучасного контенту освітнього призначення з метою ефективної професійної діяльності. Інтеграція новітніх освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій є важливою умовою для підвищення мотивації до навчання та розвитку творчих здібностей учасників освітнього процесу.

Зміст даного курсу враховує особливості професійної діяльності освітян в умовах впровадження подальшої трансформації освітніх стратегій. Здобувачі вищої освіти мають відповідати сучасним вимогами суспільства, запитам замовників освітніх послуг, поповнювати заклади освіти висококваліфікованими фахівцями.

3. Технологічна карта дисципліни

Тема	Зміст	Завдання	Контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.			
Інформаційна безпека суспільства: цифровий аспект			
Тема 1. Вплив ІКТ на розвиток соціуму. Цифрова безпека - культура користування цифровими ресурсами	Інформація, її види, етапи розвитку інформаційного суспільства. Практики інформаційної гігієни та наслідки їх порушення, кіберзагрози та захист інформації. Основи безпечного використання Інтернету під час воєнного стану.	Пошукове аналітичне завдання	Опитування
Тема 2 Загальна практика використання цифрових технологій в управлінському та навчальному процесі.	Сучасний стан та перспективи розвитку методичної системи навчання ІКТ. Сукупність цифрових ресурсів і педагогічних прийомів для підвищення якості навчального процесу. Моделі удосконалення цифрової компетентності та формування інформаційної культури освітян. Ризики соціального інжинірингу. Захист від соціальної маніпуляції	Практикум	Колективне рецензування
Тема 3. Засоби цифрової навчальної комунікації	Порівняльний огляд засобів комунікації та колаборації – цифровий формат. Чати, сервіси відеоконференцій, віртуальні дошки. Відкриті освітні курси: інфомедійна грамотність та медіакультура	Пошукове аналітичне завдання	Перевірка виконання практичних завдань
Змістовий модуль ІІ.			
Інформаційні технології в процесі управління навчанням			
Тема 4 Цифрове освітнє середовище навчального закладу: особливості розбудови. Розвиток цифрової грамотності та соціальної відповідальності учасників	Сутність інформаційно-комунікаційної спрямованості в освітньому менеджменті. Знайомство з принципами організації та керування цифровим середовищем в закладах освіти. Програмне забезпечення для створення та керування цифровим освітнім середовищем: класифікація, рекомендації до вибору. Огляд	Пошуково-проектне завдання	Презентація

освітнього процесу.	світового освітнього досвіду з використання геймінгових елементів та завдань для стимулювання процесу розвитку цифрових компетентностей		
Тема 5. Моніторинг та опитування – цифровий формат	Технологія використання інструментів цифрового опитування, оцінювання та моніторингу. Класифікація тестових завдань. Сервіси Web 2.0. Особливості створення цифрових тестів та онлайн анкетування.	Практикум	Створення тестової форми
Змістовий модуль III. Цифрові ресурси в дослідницькій діяльності			
Тема 6 Технології пошуку та обробки первинної інформації Методика проведення верифікації (verification) та фактчекінгу (factchecking).	Інформаційно-довідкові систем. Робота з локальними і глобальними інформаційними системами (пошук, зберігання і обробка інформації, робота з онлайн перекладачем). Онлайн сервіси для верифікації та фактчекінгу отриманої інформації.	Пошуково-дослідні завдання	Презентація
Тема 7 Цифрові методи опрацювання та інтерактивне подання дослідницьких результатів	Технології створення документів за допомогою офісних програм. Прийоми роботи с табличним процесором Microsoft Excel. Цифровий аналіз отриманих результатів, робота з формулами, створення діаграм, підготовка аналітичних звітів. Технологія розробки ділової презентації із застосуванням анімованих графічних об'єктів.	Практикум	Колективне рецензування

4. Політика курсу

Під час лекційних занять від здобувача вимагається уважно слухати викладача, конспектувати (або цифровим способом фіксувати) основні положення теми, брати участь в дискусіях, пошуково-дослідницької діяльності та інтерактивних завданнях

До кожного заняття здобувач повинен готуватися: вивчати необхідний матеріал за темою (відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни), виконувати практичні завдання, готувати виступи і презентації тощо. Під час проведення практичного заняття здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, відповідати на питання викладача та своїх одногрупників; створювати цифрові міні-проекти, доцільно обирати додатки для виконання завдання; брати активну участь у всіх інших видах цифрової діяльності, організованої викладачем.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, ведення тематичного словника, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання комп'ютерних завдань на практичних заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти при виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат. При виконання комп'ютерних завдань заборонено використання аналогічних завдань, розташованих в мережі Інтернет.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

5.1. Критерії оцінювання за різними видами робіт

Вид роботи	Бали	Критерії
Виконання навчально-дослідницьких завдань в межах самостійної роботи (підготовка цифрових міні проєктів відповідно до обраної теми)	1-4	Здобувач виконує завдання не належним чином (готовність на рівні мінімального), припускається помилок при відповіді на запитання, недостатньо орієнтується у термінології. Неспроможний створювати цифрових контент без постійної додаткової консультації
	5-7	Здобувач виконує завдання формально, не проявляє творчості, лише відтворює уривки з навчальної та наукової літератури, не аналізує матеріал для створення висновків. Не в повному обсязі використовує цифровий контент для систематизації та узагальнення дослідної роботи
	8-10	Здобувач творчо підходить до виконання завдання, висловлює у підготовленій доповіді власні думки на підставі опрацьованих наукових джерел, виявляє академічну доброчесність, у повному обсязі розкриває сутність та зміст питання, що досліджується, робить висновки. У повному обсязі використовує цифровий контент для систематизації та узагальнення науково-дослідної роботи.
Практичні заняття (пошукові завдання, аналіз отриманої інформації та	2-4	Здобувач не проявляє активності під час практичного заняття, спостерігає за роботою інших, але не намагається виконати самостійно надані види практичної діяльності.
	5-7	Здобувач бере активну участь в обговоренні питань, які розглядаються, аргументовано подає свою думку, коректно

підготовка виступу; представлення та аналіз створеного цифрового контенту)		дискутує (ставить питання) з іншими здобувачами після їх виступів. При демонстрації (створенні) цифрових ресурсів може припускати помилки.
	8-10	Здобувач правильно відповідає на всі питання, поставлені викладачем та іншими здобувачами, бере активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час семінарського заняття, висловлює свою думку, демонструє вміння працювати в команді, виявляє вміння використовувати методи критичного мислення при аналізі наданого цифрового контенту. Урізноманітнює форми співробітництва й комунікації. При демонстрації (створенні) цифрових ресурсів не припускає помилок.
Виконання самостійної роботи (самостійне вивчення питань, винесених на самостійне опрацювання)	2-4	Здобувач не виконує самостійну роботу без значної кількості додаткових вказівок.
	5-7	Здобувач вивчив всі питання, винесені на самостійне вивчення, але не всі з них опрацював повною мірою (практичне опрацювання цифрових ресурсів). Припускає деякі помилки під час поточного контролю з питань, що виносились на самостійне вивчення. Розробка цифрового навчального контенту займає більший час, порівняно з контрольним часом.
	8-10	Здобувач творчо підійшов до виконання самостійної роботи та опрацював всі питання, винесених на самостійне вивчення, ознайомився с достатню кількість рекомендованих друкованих та електронних джерел зі списку літератури. Під час поточного контролю знань з питань, винесених на самостійне вивчення, не припускає помилок у відповідях на питання викладача. При виконанні практичних завдань на комп'ютері, демонструє навички «впевнений користувач»

5.2. Критерії оцінювання за всіма видами робіт

Бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
За національ ною шкалою	Шкала ЄКТС		Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач вищої освіти			
1-5	0...100	F...A		
Відмінно 5	90 ... 100	A	Здобувач освіти виявив всебічні, систематичні й глибокі знання з питань доцільності використання цифрових ресурсів в сучасному навчальному процесі, вільно володіє термінологією ІТ-сфери, розуміє сутність понять, проявив творчі здібності у використанні цифрових ресурсів та технологій	Здобувач освіти гарно орієнтується в матеріалах модулів.. Активно приймає участь у колективних та індивідуальних видах робіт. Вміє обґрунтувати і довести власну точку зору. Виконує всі практичні завдання самостійно,

			при підготовці методичного та дидактичного матеріалу.	творчо, у повному обсязі.
Добре 4	75 ... 89	C ... B	Здобувач освіти виявив загалом добрі знання навчального матеріалу з питань нових педагогічних та цифрових технологій в системі загальної середньої освіти, але допустив не суттєві помилки; засвоїв основні технологічні прийоми; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої роботи.	Завдання виконано самостійно, але стандартно. Приймає активну участь у дискусіях і інтерактивних видах завдань.
Задовільно 3	60 ... 74	E ... D	Здобувач освіти виявив базові знання основного навчального матеріалу дисципліни; в основному виконав завдання, передбачені програмою; допустив помилки при виконанні практичних завдань, надав не повні відповіді на запитання теоретичного блоку, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал.	Завдання виконує стандартно. Здобувач освіти невпевнений у власних діях при використанні цифрових ресурсів. Задовільно орієнтується в поняттях дисципліни, Власні ресурси розробляє з недоліками.
Незадовільно 2	35 ... 59	FX	Здобувач освіти має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу курсу; допускав принципові помилки при виконанні завдань, які може усунути лише за допомогою викладача.	Виконує частину завдання за допомогою викладача.
Незадовільно 1	0 ... 34	F	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом	Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та/або періодичний контроль										Підсумковий контроль	Загальна підсумкова оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
T1	T2	T3		T4		T5	T6	T7			
ср	ср	пр	ср	ср	пр	ср	ср	ср	пр	0	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		

Умовні позначення: ср – самостійна робота, пр – практичне завдання

Передбачено можливість у межах самостійної роботи проходження онлайн курсів неформальної освіти на платформах Prometheus, Educational Era, Всеосвіта, ВУМ online. платформа Google Digital Workshop та отримання балів через надання сертифікату про проходження таких курсів.

[Безпека в інтернеті під час війни: практичний курс \(prometheus.org.ua\)](http://prometheus.org.ua)

[Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям? \(prometheus.org.ua\)](http://prometheus.org.ua)

[Основи інформаційної безпеки \(prometheus.org.ua\)](http://prometheus.org.ua)

[Візуалізація даних \(prometheus.org.ua\)](http://prometheus.org.ua)

[Онлайн курс PowerPoint — онлайн курс зі створення презентацій | Pro PowerPoint](#)

[Фактчек: довіряй-перевіряй | EdEra \(ed-era.com\)](http://ed-era.com)

[Дистанційний курс "Цифрова безпека та комунікація в онлайні" - ВУМ online \(vumonline.ua\)](http://vumonline.ua)

[Дія.Освіта \(diia.gov.ua\)](http://diia.gov.ua)

[Курс – УМІТИ \(umity.in.ua\)](http://umity.in.ua)

[Google Digital Workshop : Google \(exceedlms.com\)](http://exceedlms.com)

7. Рекомендована література

Нормативні документи

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (2011, 2013 (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>
2. Державний стандарт початкової загальної освіти, 2018. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
3. Державний стандарт базової середньої освіти, 2020, затв. постановою Кабінету Міністрів України за №898 від 30.09. 2020р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>

Основна

1. Баженов В. А., Венгерський П. С., Гарвона В. С. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Київ: Каравела, 2019.115с.
2. Добровольська А.М. Роль посібників під час реалізації компетентностного підходу в процесі формування ІТ-компетентності майбутніх фахівців // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 2(12). –С. 178-189
3. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. Вісник № 13 (169). Серія: педагогічні науки. 2021. С. 3–8.
4. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інновацій-ний підхід. Вінниця: Планер, 2012. 348 с.
5. Карташова Л. А., Бахмат Н. В., Пліш І. В. Розвиток цифрової компетентності педагога в ін-формаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. Інформаційні технології і за-соби навчання. 2018. Т. 68. № 6. С. 193–205. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v68i6.2543>

6. Колесова О.А. Роль цифровізації в оновленні освітніх стратегій. Початкова освіта у контексті шкільних змін: методика, практика, досвід: монографія/за ред. д.пед.н., професора В.В. Ягоднікової; к.психол.н., доцента О.В. Кузнецової. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2021. С. 55-91
7. Сторчак К.П., Тушич А.М., Ткаленко О.М., Чорна В.М., Миколайчук В.Р.. «Основи інформаційних технологій»:навч. посіб. Київ: ДУТ, 2019. 146 с .
8. Калюжна Т. Г. Сучасні вимоги до професійної підготовки майбутнього вчителя. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2013. № 4. С. 32–37.7.
9. Цюняк О. П. Професійна підготовка майбутніх педагогів засобами дистанційного навчання в умовах карантину. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2020. Том. 17. № 1. С. 106–115. URL: DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(17\).2020.106-11](https://doi.org/10.35387/od.1(17).2020.106-11)

Додаткова

1. Бабаєв В. М., Стадник Г. В., Момот Т. В. Цифрова трансформація в сфері вищої освіти в умовах глобалізації. *Комунальне господарство міст*. 2019. том 2, випуск 148. С. 2-9. ISSN 2522–1817.
2. Барна О. В., Кузьмінська О. Г. Визначення готовності закладу вищої освіти до цифрової трансформації. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. С. 92–94.
3. Безуглий Д. Прийоми візуального подання навчальної інформації *Фізико-математична освіта*. Науковий журнал. Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка. 2014. № 2(3). С. 7-15
4. Колесова О.А. Мережеві освітні спільноти в контексті цифровізації соціуму. «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку»: матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнародної участі. Одеса: видавець Букаєв В. В., 2020. С. 190–192.
5. Колесова О. А. Фактчекінг у сучасному інформаційному просторі. «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку»: матеріали IV всеукраїнської наук.-практ. конф. Одеса: видавець Букаєв В. В., 2022. С. 21-23
6. Лазарев В.С. Нове розуміння метода проектів в освіті. *Проблеми сучасної освіти*. 2011.№6 С.35-43
7. Пухно С. В., Максименко Т. М. Особливості організації навчально-дослідної роботи студентів педагогічних спеціальностей ВНЗ. *Міжнародний науковий журнал «Фізико-математична освіта»*. 2015.

№2(5).С.39-47.

[URL:https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/6148/1/Maksymenko](https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/6148/1/Maksymenko)

8. Осадчий В.В, Осадча К.П. Інформаційно-комунікаційні технології у процесі розвитку візуального мислення майбутніх учителів. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Сер. : Педагогіка. 2014.№ 1.С.128-133
9. Ягоднікова В.В.Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009, 80с.
<https://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/0d01b035-ab67-4ed5-b5f3-842c1c445c49.pdf>

Електронні інформаційні ресурси

1. Впровадження технологій Веб 2.0 в професійну діяльність вчителя, URL:<http://iteach.com.ua/mediawiki/index.php/> (дата звернення 3.05.2023)
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>(дата звернення 17.07.2023)
3. Одеська національна наукова бібліотека URL:<http://odnb.odessa.ua/>
4. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського.
5. URL: <https://www.biblioteka.od.ua/>(дата звернення 17.07.2023)
6. Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
[URL:https://vnmzpv.odessaedu.net](https://vnmzpv.odessaedu.net) (дата звернення 17.07.2023)
7. Путівник світом цифрових технологій.
URL:
http://yakistosviti.com.ua/userfiles/file/ya_doslidnik/Hushina_Putivnyk.pdf
(дата звернення 13.05.2023)
8. П'ять платформ для вебінарів у 2023 році для інтерактивних презентацій.
URL: <https://ahaslides.com/uk/blog/webinar-platforms/> (дата звернення (3.05.2023)
9. Prometheus.Український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів. [URL:https://prometheus.org.ua/](https://prometheus.org.ua/) (дата звернення 17.07.2023)